

Rogaland fylkeskommune
Postboks 130
4001 Stavanger
Att.Laura Rebecca H. Kaufmann

Kontakt saksbehandler
Maria Terese Creighton, 51 56 87 84

Vedtak om endring av tillatelse etter forurensningsloven - Sokndal - delstrekning 1 - Fv. 44 Prestbru - Bjånesbakken

Statsforvalteren har behandlet søknad om endring av tillatelse etter forurensningsloven § 11 i forbindelse med midlertidig utslipp av anleggsvann ved Fv. 44 delstrekning 1 Prestbru - Bjånesbakken i Sokndal kommune.

Tillatelsen gjelder i fem (5) år fra 16.12.2022.

Vi varsler gebyr for behandling av søknaden.

Statsforvalteren i Rogaland viser til søknad «Endring utslippssøknad delstrekning 1 Fv. 44 Prestbru - Bjånesbakken» av 30.03.2023 utarbeidet av Risa As på vegne av Rogaland fylkeskommune.

Sakens bakgrunn

Statsforvalteren gav den 16.12.2022 utslippstillatelse i forbindelse med midlertidig anleggsvirksomhet ved Fv. 44 strekning Prestbru - Bjånesbakken i Sokndal kommune. Det ble gitt tillatelse til midlertidig utslipp av rensert anleggsvann i forbindelse med veiutbygging langs strekket.

Endringer i detaljprosjekteringen gjør at krav til renseløsning i forbindelse med delstrekning 1 anses ikke å være gjennomførbar, og at etablerte renseløsninger ikke oppfyller kravene i henhold til tillatelsen. Det vises til at det i opprinnelig søknad er lagt til grunn ett utslippspunkt og at antall og plassering vil bestemmes av valgt entreprenør. Totalentreprenør melder at det er gjort endringer i overvannshåndteringen og har på anmodning fra byggherre utarbeidet en endrings søknad¹. Denne beskriver utførelsen av veiutbyggingen samt endringer i forhold til håndteringen av overvann.

¹ Endring utslippssøknad delstrekning 1 Fv. 44 Prestbru - Bjånesbakken av 30.03.2023 utarbeidet av Risa As på vegne av Rogaland fylkeskommune.

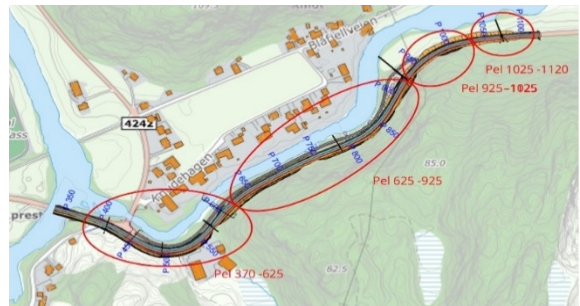
Søknaden

Endring veilinje/profil

Det blir endring i plassering av ny vei. Prosjektert løsning heves 4 m over eksisterende vei, og flyttes bort fra lia. Masser fra sprengning reduseres fra 40 000 m³ til ca. 9 600 m³, og ca. 4 800 kg finstoff vil genereres. Sprengning vil skje over tid, vekselvis langs strekningen, med små salver og dermed mindre episoder med større mengde finstoff.

Overvannshåndtering

Ifølge søknaden, vil ett utslippspunkt ikke kunne gjennomføres med den nye prosjekterte løsningen, og vilkår 4 i tillatelsen for delstrekning 1 kan dermed ikke etterkommes. Dette pga. lengden på strekket (800 m), rørlegging, pumping og at deler av strekningen heves. Det kan også være fare for uhell på rørledningen. Økning i vannmengde fra opprinnelig estimat, og samling av avrenningen fra området vil bety endring av veiprofil for å oppnå lange strekk med oppsamling. Flere utslippspunkt anses å gi mindre punktvis belastning på elven Litlå. Søker ønsker på bakgrunn av dette å gå videre med fire delstrekninger for overvannshåndtering med tilpassede tiltak (figur 1 og tabell 1).

Figur 1. Oversikt over tiltaksområdet (fra søknaden). Plassering av delstrekninger for overvannshåndtering er lagt til og markert med røde sirkler, navn på områder i rødt.

Ny løsning overvannshåndtering

Totalentreprenøren har utarbeidet en ny løsning i forbindelse med overvannshåndteringen. En oppsummering av søkers beskrivelse av tiltak, overvannshåndtering og overvåkning ved de ulike strekningene er gitt i tabell 1.

Tabell 1. Oppsummering av tiltak, håndtering av overvann og overvåkning ved delstrekningene i henhold til søknaden.

Delstrekning	Tiltak	Håndtering av overvann	Overvåkning
Delstrekning Pel 370 – 625	Sprengning, ca. 3 300 m ³ . Graving av grøfter, riggområde. Ikke reparasjon eller vask på anleggsområdet. Vedlikehold i linjen med absorberende midler tilgjengelig.	Overvann vil for det meste infiltreres i grunnen før utslipp, evt. resterende overvann føres til grøft med drenerende masser. Ikke behov for pH justering av vann pga. mindre berguttak/liten fare for utslipp av nitrogen og ammonium.	Turbiditetsmåler oppstrøms og nedstrøms tiltaksområdet.
Delstrekning Pel 625 – 925	Sprengning, ca. 4 900 m ³ , fjellsikring, fylling, etablering av natursteins mur. Sprøytebetong unngås i størst mulig grad. Fylling av sprengt stein fra skjæring i linjen. Rene masser i fylling bak mur.	I området renner store mengder vann fra toppen av lia, under ura, og ned til veien. Overvannet samles til felles utslippspunkt via eksisterende stikkrenner og drenerende grøft fylt med duk og masser.	Turbiditetsmåler oppstrøms og nedstrøms tiltaksområdet. Kontinuerlig måling av turbiditet, suspendert stoff og pH. Ukeblandprøver.
Delstrekning Pel 925-1025	Sprengning, ca. 1 400 m ³ , fylling og fjellsikring.	Overvann via drenerende grøft samles til eksisterende stikkrenne og infiltreres/filtreres på jordbruksområdet ved utløpet. Sandsekker ved behov for å spre vannet og øke infiltrasjonsflaten.	Turbiditetsmåler oppstrøms og nedstrøms tiltaksområdet. Overvåkes daglig visuelt. Arbeid unngås i størst mulig grad ved store nedbørsmengder.
Delstrekning Pel 1025-1120	Utskifting av eksisterende stikkrenne, og tilpasning av ny vei til eksisterende vei.	Overvann i eksisterende stikkrenne, filtreres på jordbruksmarka som i dag.	Turbiditetsmåler oppstrøms og nedstrøms tiltaksområdet.

			Arbeid vil unngås i størst mulig grad ved store nedbørmengder.
--	--	--	--

Revurdering av grenseverdier

Det bes samtidig om at vilkår 7. i tillatelsen revurderes. Søker ønsker å endre grenseverdi for suspendert stoff fra 25 mg SS/L til 100 mg SS/L. Dette begrunnes i at endringen fra ett til fire utslippspunkt gjør at finstoff fordeles utover et større strekk (fortynnes), heller enn å samles på ett punkt og konsentreres.

Unntak fra forhåndsvarsling

I henhold til forurensningsforskriften § 36-7 skal berørte offentlig organer og myndigheter, organisasjoner som ivaretar allmenne interesser som vedtaket angår og andre som kan bli særlig berørt gis anledning til å uttale seg til søknadens innhold. I tillegg skal offentligheten høres, jf. § 36-8. Statsforvalteren har vurdert behovet for forhåndsvarsling og offentlig høring av søknaden. Etter vår vurdering kan forhåndsvarsling i forbindelse med omsøkt tiltak unntas. Dette da tiltaket nylig ble forhåndsvarslet i forbindelse med tillatelsen gitt 16.12.2022. Tillatelsen vil bli kunngjort i ettertid på våre nettsider og sendt til offentlig organer. Tillatelsen er ikke gyldig før klagefristen har gått ut.

Statsforvalterens vurdering og konklusjon

Endringer i utforming av prosjektet bidrar til utfordringer i forhold til å innfri vilkår satt i tillatelsen. Vi har i forbindelse med dette evaluert tillatelsens vilkår opp mot søkers endringer i overvannshåndteringen.

Vurdering av ny løsning for overvannshåndtering

Søkers endring til flere punkt for overvannshåndtering ved delstrekning 1 anses i dette tilfellet hensiktsmessig. Dette med tanke på de utfordringer rundt terreng og inngrep beskrevet i søknaden.

Vi er imidlertid opptatt av utslipp overvåkes på en måte som best mulig tjener til å beskytte resipient og naturverdier i tilknytning til denne. Vi har derfor noen bemerkninger til omsøkt endring av overvannshåndteringen.

Vegutbyggingsområdet har en del utfordringer når det gjelder å kunne utføre tilfredsstillende håndtering og overvåking av anleggsvannet. Området er smalt og det er kort vei mellom anleggsarbeidene og sårbar resipient. Videre er terrenget på motsatt side av veien meget bratt. Vei vil holdes åpen for ferdsel mens anleggsarbeidene pågår, slik at det ikke vil bli særlig plass til større innretninger langs veistrekket. Området er i tillegg flomutsatt og større nedbørmengder vil føre til ytterligere utfordringer når det gjelder håndteringen av overvann.

I forbindelse med arbeidet ved delstrekning 1 har vi i vært opptatt av at utslipp av suspendert stoff (SS) holdes på et så lavt nivå som mulig. Vi er også opptatt av at pH samt olje og nikkel overvåkes (jf. tillatelsen av 16.12.2022). I endringssøknaden fremkommer det at det ikke vil være mulig å kunne kontrollere/overvåke disse parameterne ved hele strekket. Ved delstrekning «Pel 625 - 925» er renseløsning samt stasjon for overvåking av utslippsparemetere etablert. At det plasseres renseløsning og overvåkingssystem her anses som positivt. Dette er det største delområdet og er området hvor det vil foretas mest berguttak. Overvann ved de andre delstrekningene vil for det meste infiltreres i grunnen. Hvorvidt dette vil endre seg når arbeidet kommer i gang vurderes som usikkert da infiltreringen vil være avhengig av arbeidets art, terreng og værforhold. Målere for turbiditet oppstrøms og nedstrøms tiltaket vil overvåke utslipp av finstoff til naturmiljøet og vil kunne gi en oversikt både på naturlige forhold i elven og eventuelle utslipp fra anleggsarbeidene.

Suspendert stoff

Utslipp av finstoff fra tiltaket vil potensielt utgjøre stor fare for naturmiljøet. Det opplyses at det under «normale» værforhold vil være lettere å kontrollere utslipp. Det meste av overvannet vil infiltreres i grunnen, slik at faren for utslipp vil være begrenset.

Ved større nedbørsepisoder vil utslipp være meget vanskelig å håndtere, da vann fra området vil strømme ned fra det bratte terrenget fra flere punkter langs fjellsiden. En oppsamling av vann ved større nedbørsepisoder vil ifølge søker nærmest være umulig å gjennomføre.

Vi er bekymret for at større episoder med utslipp av finstoff vil kunne føre til nedslamming ikke bare lokalt, men også videre nedover vassdraget. Vassdraget har flere forekomster av elvemusling og det vil være meget viktig at disse beskyttes mot skade fra tiltaket.

For å begrense faren for større utslipp av finstoff vurderer vi det som viktig at arbeidet foregår på en slik måte at ikke større områder langs strekket ligger eksponert/åpent. Eksempler på dette kan være at arbeidet begrenses til å omfatte mindre områder av gangen, fortløpende tildekking av eksponerte områder/masser eller at arbeidet stanses eller tilpasses i situasjoner der fare for økte utslipp oppstår.

Endring av grenseverdi for suspendert stoff

Søker ber om at vilkår 7 i tillatelsen revurderes med hensyn til grenseverdi for suspendert stoff (SS). Med tanke sårbare naturverdier i resipient og videre nedstrøms tiltaket vurderer vi det som særlig viktig at grenseverdi for suspendert stoff overholdes. Vi har derfor satt strenge krav til dette i tillatelsen. Det fremkommer i samtale med tiltakshaver og entreprenør at kontroll av overvann i området vil være utfordrende ved større nedbørsmengder. Det vil være vanskelig å overholde grenseverdi for SS satt i tillatelsen. På bakgrunn av dette har vi kommet frem til at utslipp av SS opptil 100 mg/L kan tillates så lenge det kan dokumenteres at dette har sammenheng med episoder med mye nedbør.

Vurdering etter naturmangfoldloven og vannforskriften

Endring i arbeidet som skal gjennomføres innebærer endringer i forhold til opprinnelig tillatelse, men vil ikke være en større endring på tiltakets påvirkning på naturmangfoldet, jf. naturmangfoldloven § 8. Det foretas derfor ingen vurdering av naturmangfoldloven §§ 9 til 12. Endringen vil heller ikke etter vår vurdering redusere sannsynligheten for å oppnå vannforskriftens mål om god økologisk og kjemisk tilstand i vannforekomsten ved tiltaksområdet, jf. vannforskriften § 4.

Vedtak

Med hjemmel i forurensningsloven § 11 endrer Statsforvalteren i Rogaland tillatelsen gitt 16.12.2022 etter søknad fra Rogaland fylkeskommune «Endring utslippssøknad delstrekning 1 Fv. 44 Prestbru – Bjånesbakken» av 30.03.2023. Endringer gjelder i forbindelse med krav til rensing for delstrekning 1 av prosjektet.

Følgende vilkår endres:

- Vilkår 4 om tiltak for å redusere utslipp: vilkåret tilpasses omsøkt endringer.
- Vilkår 7 om krav til utslippsvann: presisering av at grenseverdier gjelder for pel 625-925, delstrekning 1.
- Vilkår 8 om utslippskontroll: presisering om at utslippskontroll gjelder for pel 625-925, delstrekning 1 samt delstrekning 2.
- Vilkår 15: tillatelsens gyldighet presiseres med dato.

Vilkår 5 om avbøtende tiltak og overvåkning av utslippsvann utgår, og erstattes med nytt vilkår 5 som lyder:

For å begrense faren for større utslipp av finstoff skal arbeid ved delstrekning 1 gjennomføres på en måte som sikrer at minst mulig areal ligger åpent og eksponert.

Nytt vilkår 7.1, som gjelder for avvik fra grenseverdi for suspendert stoff. Vilkåret lyder:

Utslipp av SS opptil 100 mg/L kan tillates dersom det kan dokumenteres at dette har sammenheng med episoder med mye nedbør.

Vilkår til tillatelsen er vedlagt dette vedtaket. Endringene fremkommer i kursiv.

Øvrige vilkår stilt i tillatelsen av 16.12.2022 gjelder fremdeles for tiltaket.

Offentliggjøring

Endring av tillatelsen vil i tillegg kunngjøres på Statsforvalterens nettsted www.statsforvalteren.no/rogaland under «Miljø og klima».

Klageadgang

Endringen av tillatelsen kan påklages til Miljødirektoratet av sakens parter eller andre med rettslig klageinteresse innen tre uker fra melding om vedtaket er mottatt. En eventuell, begrunnet klage stilles til Miljødirektoratet, og sendes til Statsforvalteren i Rogaland.

Varsel om gebyr

Statsforvalterens behandling av søknader om nye tillatelser, endringer i eksisterende tillatelser og kontroller i medhold av forurensningsloven er omfattet av en gebyrordning, jf. kapittel 39 i forurensningsforskriften.

Søker skal betale gebyr for saksbehandlingen av søknader uavhengig av om det blir gitt tillatelse eller avslag i saken. Gebyrets størrelse blir fastsatt av forurensningsmyndigheten i samsvar med forurensningsforskriften § 39-4. Gebyrene skal samlet sett ikke overstige forurensningsmyndighetens kostnader ved saksbehandlingen eller kontrollen. Ved fastsettelse av gebyrsats skal forventet ressursbruk knyttet til saksbehandlingen eller kontrolltiltaket legges til grunn.

Statsforvalterens behandling av denne saken har medført en ressursbruk tilsvarende **gebyr sats 8** jf. forurensningsforskriften §39-4 gebyr for arbeid med fastsettelse av nye og endringer av tillatelse. Rogaland fylkeskommune skal derfor betale et gebyr på **11 200 kr**. Eventuelle merknader til varselet sendes Statsforvalteren innen 14 dager fra mottak av dette brevet.

Med hilsen

Kirsten Redmond Kristiansen (e.f.)
fagleder forurensing

Maria Terese Creighton
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg

1

Vilkår til tillatelse

Kopi til:

SØR-NORGES FISKARLAG
Fiskeridirektoratet, region sør
Museum Stavanger
SOKNDAL KOMMUNE
SØR-NORGES FISKARLAG

Postboks 936
Postboks 185 sentrum
Muségata 16
Gamleveien 20
Postboks 936

6001 ÅLESUND
5804 Bergen
4010 STAVANGER
4380 HAUGE I DALANE
6001 ÅLESUND

Tillatelse med vilkår
Rogaland fylkeskommune
Utslippstillatelse for midlertidig anleggsvirksomhet – Fv. 44
Prestbru -Bjånesbakken
Sokndal kommune

Tillatelsen er gitt med hjemmel i forurensningsloven § 11 jf. § 16. Tillatelsen er gitt på grunnlag av opplysninger fremkommet i søknad og under saksbehandlingen. Vilkårene framgår på side 3 til og med side 4.

Hvis bedriften ønsker å foreta endringer i driftsforhold som kan ha betydning for forurensningen fra virksomheten og som ikke er i samsvar med det som ble lagt til grunn da tillatelsen ble gitt eller sist endret, må bedriften i god tid på forhånd søke om endring av tillatelsen. Bedriften bør først kontakte forurensningsmyndigheten for å avklare behovet for slik endring.

Dersom hele eller vesentlige deler av tillatelsen ikke er tatt i bruk innen 2 år etter at tillatelsen er trådt i kraft, skal bedriften sende en redegjørelse for virksomhetens omfang slik at Statsforvalteren kan vurdere eventuelle endringer i tillatelsen.

Bedriftsdata

Bedrift	Rogaland fylkeskommune
Postadresse	Postboks 130, 4001 Stavanger
Org. nummer (bedrift)	971 045 698
Kommune og fylke	Stavanger kommune, Rogaland fylke

Statsforvalterens referanse

Tillatelsesnummer	Saksnummer	Lokalitet
2022.1065.T	2022/10141	Fv. 44 Prestbru - Bjånesbakken

Tillatelse gitt: 16.12.2022	Tillatelse sist endret: 22.06.2023	Erstatter tillatelser gitt:
Kirsten Redmond Kristiansen fagleder, forurensing	Maria Terese Creighton rådgiver	
<i>Dokumentet er elektronisk godkjent og krever ikke signatur.</i>		

Endringslogg

Dato	Endring
08.02.2023	Endret vilkår 6 om tidsbegrensning av arbeidene.
22.06.2023	Endret vilkår 4 om tiltak for å redusere utslipp. Endret vilkår 7 om krav til utslippsvann. Endret vilkår 8 om utslippskontroll. Endret vilkår 15 om gyldighet. Nytt vilkår 5. Nytt vilkår 7.1.

Vilkår

Med hjemmel i forurensningsloven § 16 blir det stilt følgende vilkår for tillatelsen. Vilkårene er nummerert for å lette den planlagte rapporteringen, særlig med tanke på avvik.

1. Rogaland Fylkeskommune (tiltakshaver) er ansvarlig for at tillatelsen blir overholdt, og plikter å orientere dem som skal gjennomføre arbeidene om de kravene som gjelder, samt de restriksjoner som er lagt på arbeidene. Det er videre tiltakshaver sitt ansvar å sørge for å fremskaffe alle nødvendige opplysninger slik at arbeidet kan gjennomføres tilfredsstillende og i henhold til pålegget.
2. Tiltakshaver skal gi beskjed til Statsforvalteren når arbeidene starter.
3. I henhold til forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften) av 06.12.1996, plikter tiltakshaver å påse at det etableres internkontroll som sikrer at kravene i denne tillatelsen overholdes, slik at arbeidet kan revideres. Statsforvalteren skal ha uhindret adgang til anleggsarbeidene, dokumenter mm., for å kunne føre tilsyn med aktivitetene.
4. *I forbindelse med anleggsarbeidene skal utslippsvann fra Pel 625 – 925 og delstrekning 2 i størst mulig grad renses i eget renseanlegg. Renseløsning lik eller tilsvarende opsjon A (jf. Søknaden, Fv. 44 Prestbru – Bjånesbakken: tiltakshavers rensekrav) skal benyttes som renseløsning for delstrekning 2. Utslipp fra øvrige delområder ved delstrekning 1 skal renses via infiltrering.*
5. *For å begrense faren for større utslipp av finstoff skal arbeid ved delstrekning 1 gjennomføres på en måte som sikrer at minst mulig areal ligger åpent og eksponert.*
6. Arbeid med delstrekning 1 skal gjennomføres i perioden 1. januar – 15. oktober med unntak av perioden 15. april – 31. mai. Tidsbegrensningene settes av hensyn til gytetid og smoltifisering i laks. Det skal utarbeides en risikovurdering samt beredskapsplan for å forhindre diffuse utslipp.
7. Det settes følgende krav til rensset utslippsvann:

Parameter	Delstrekning 1 (Pel 625 – 925)	Delstrekning 2
Suspendert stoff (SS)	< 25 mg SS/L	< 100 mg SS/L
Olje	< 5 mg THC/L	< 5 mg THC/L
pH	6 – 8,5	6 – 8,5
Nikkel (µg/l)	40	
Arsen (µg/l)		5
Bly (µg/l)		12
Kobber (µg/l)		78
Sink (µg/l)		110

7.1. Utslipp av suspendert stoff (SS) opptil 100 mg/L kan tillates dersom det kan dokumenteres at dette har sammenheng med episoder med mye nedbør.

8. Utslippskontroll

Virksomheten skal ha kontinuerlig overvåking av suspendert stoff og pH i avløpsvannet ved *Pel 625 – 925 (delstrekning 1) og delstrekning 2*. Dersom turbiditet benyttes for overvåking, må forholdet mellom suspendert stoff og turbiditet kalibreres.

Virksomheten skal gjennomføre målinger av utslipp til vassdragene. Målinger omfatter prøvetaking, analyse og/eller beregning. Virksomheten skal etablere måleprogram som inngår i dokumenterte interkontroll. Målinger skal:

- Være representative for virksomhetens faktiske utslipp
 - Tas på relevante tidspunkter mht. arbeidet
 - Omfatte komponenter som er regulert i vilkår 7
 - Skal tas ved hjelp av et automatisk mengdeproporsjonalt prøvetakingssystem
 - Utføres etter Norsk Standard (NS)
 - Være ukeblandprøver
 - Journalføres
9. Turbiditet i Litlå skal overvåkes i forbindelse med arbeidet tilhørende delstrekning 1. Turbiditetsmålere bør plasseres oppstrøms og nedstrøms av tiltaket, for å sammenligne bakgrunns verdier i forhold til verdier som følge av arbeidet. Forskjellen i turbiditet mellom oppstrøms og nedstrøms skal ikke overstige 10 FNU.
10. Støy fra arbeidene og/eller anleggstrafikk skal ikke overskride grenseverdiene i gjeldende «Retningslinje for behandling av støy i arealplanlegging» (T-1442; Klima- og miljødepartementet).
11. Arbeidet skal foregå på en slik måte at spredning av plast ikke forekommer. Eventuell plast fra arbeidene skal samles opp før det får anledning til å spres.
12. Før anleggsarbeidene starter, må tiltakshaver ha etablert en beredskapsplan som skal gjennomføres straks ved hendelser som medfører ulovlig forurensning. Beredskapsplanen skal sendes til Statsforvalteren før arbeidene starter.
13. Ved avvik fra krav i dette pålegget eller andre uventede hendelser som berører ytre miljø, er tiltakshaver ansvarlig for at Statsforvalteren varsles umiddelbart.
14. Når arbeidet er avsluttet skal det utarbeides en rapport der samtlige resultater fra arbeidene presenteres, og hvor en dokumenterer at kravene i dette pålegget er oppfylt. Eventuelle avvik skal begrunnes og dokumenteres. Rapporten sendes Statsforvalteren innen 4 uker etter at arbeid (som medfører utslipp fra midlertidig anleggsvirksomhet omfattet av tillatelsen) er avsluttet.
15. Tillatelsen gjelder i fem år fra 16.12.2022.